

ERAT SEVKİYAT YÖNETMELİĞİ

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 16.11.1955, No : 4/6142

Dayandığı Kanunun Tarihi : 21.6.1927, No : 1111

Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi : 23.12.1955, No : 9188

Yayımlandığı Düsturun Tertibi :

I İNCİ BÖLÜM

Umumi esaslar:

1. Acemi celbi; erin asker ocağına ilk giriş safhasını teşkil eder. Dolayısıyla askerlik hakkında ilk intibai celp sırasında edinir.

Terhis ise; erin bu ocaktan aile yuvasına iadesi demek olduğundan son hatırayı da bu maksatla yaptığı yolculuk sırasında duyar. Gerek bu iki maksatla ve gerekse izinli, hava değişimli, hasta ve yaralıların sevkıyatında erlere iyi akisler bırakmak, onları lüzumsuz yere bekletmemek, her türlü istirahatlerini, yedirme, yatırma ve sağlıklarını koruma en belli başlı milli vazifedir.

Bu vazifelerin her çareye baş vurularak yerine getirilmesinden askeri ve mülki makamlar derece derece mesuldürler.

Hazar ve seferde; celp, terhis, toplu izin gibi erat sevkıyatı serbest veyakafile halinde yapılır. Bu iki usulden hangisini tamamen veya kısmen tatbik edileceği her defasında Milli Müdafaa Vekaleti tarafından emredilir.

2. Hazar celplerinde; eratin celp ve sevklerinde evvelki askerlik muameleleri (H. 101) asker alma talimatı hükümlerine uyularak askerlik şubelerince yapılır.

3. Celp işine; Milli Müdafaa Vekaletince verilecek celp emri ile başlanır.

4. Celpde erat sevkıyatı:

a - Toplu olarak yapılacak sevkıyat için askerlik daireleri; tren ve vapurla gönderecekleri erlere ait (Numunesine göre) hazırlanmış sevk talep cetvellerinincelp emrinde bildirilen, celbin başlama tarihinden bir ay evvel E.U.Ulş. Dairesinde bulundurulur.

E.U.Ulş. Dairesi, bu talep cetvellerine göre tertip ettiği sevk planlarını askerlik dairelerine gönderir. Bu planlara göre eratin askerlik şubelerinde bulunacakları günler askerlik dairelerince tesbit edilerek askerlik şubelerine bildirilir. Askerlik şubelerince yapılacak davet bu günlere uyularak yapılır.Davet günlerinde askerlik şubelerine başvuran erattan kafile halinde gitmek isteyenler için kafileler teşkil edilir.

Serbest ve tek başına gitmek arzu edenlerin muameleli evrakı, sevk muhtı-raları ellerine verilerek kendilerine tahsis olunan nakil vasıtasının istasyon veya iskeleden hareket tarihi ve saati tebliğ edilir. Yolculuk müddetine göre istihkakı olan komanyası verilir.

b - Serbest celp usulü ile askere sevk edilecek vatandaşlara vapur,tren yolculuklarına ait sevk muhtıraları, kara yolculuklarına ait gerekli masrafları verilerek serbest olarak sevk edilirler. Bu erlerin celp emrinde bildirilen müddet zarfında kıtalarında bulunmak mecburiyeti kendilerine tebliğ edilir.

5. Terhiste erat sevkıyatı :

a - Toplu olarak yapılacak sevkıyat için tren ve vapurla gönderilecek erataait hazırlanan sevk talep cetvelleri, ordu (Bağlı birlikleri için) kolordu vemüstakil birlik kumandanlıkları, yurt içi bölge kumandanlıkları, E. U. Reisliğine Kara Kuvvetleri Kumandanlığı hususi daire reislikleri (Bağlı birlik ve mües-seseler için) Hava ve Deniz Kuvvetleri Kumandanlıkları tarafından E.U. Ulş Dairesine gönderilir.

E. U. Ulş. Dairesi bu cetvellere göre ulaştırma planlarını tanzim ederek yukarda bildirilen makamlara gönderir. Nakliyat bu planlara göre yapılır.

b. Serbest terhiste; askerlik hizmetini tamamlamış olan erlerin asker elbi-seleri alınarak beraberinde getirdikleri sivil elbiseleri kendilerine giydirildikten sonra, terhis tezkereleri, tren ve vapur sevk muhtıraları ile memleketlerine kadar olan işmeleri verilerek serbest bırakılır. Bu erlerin binecekleri istasyon ve iskelelere kadar olan kara yolculuklarına ait nakilleri mensup oldukları birlik ve müesseselerce sağlanır, İndikleri istasyon veya iskeleden sonra yapacakları kara yolu yolculuğuna ait ücretleri kendilerine verilir. Mümkün olmadığı takdirde bu yolculukları indikleri istasyon veya iskelelerdeki askeri konak kumandlıkları veyahut en yakın askerlik şubelerince sağlanır.

6. Toplu izin sevkıyatına ait sevk talep cetvelleri, verilen emir ve esaslar dahilinde birlik ve müesseselerce hazırlanarak E. U. Ulş. Dairesine gönderilir. E. U. Ulş. Dairesi, bu talep cetvellerine göre sevk planını tanzim ederek alaka birlik ve müesseselere göndermek suretiyle nakliyat sağlanır.

7. Toplu celp nakliyatında, kafilelerin sevkı için ekiplerin (Subay, Tabip, Astsubay, yardımcı er) hangi birlikten teşkil edileceği E. U. Ulş. Dairesine tertiplenerek sevk planına ilave edilir. Bu planlar yurt içi bölge kumandanlıkları ile, ekipleri teşkil edecek birlik kumandanlıklarına gönderilir.

Toplu terhis sevkıyatında, kafilelere tefrik edilecek ekipler ordularınca tertiplenir.

II NCİ BÖLÜM

Sağlık işleri :

8. Celpde askerlik şubelerinde sağlık işleri, (H. 101) talimatındaki esaslar dahilinde yapılır.

9. Askerlik şubelerince, erlerin giyecekleri elbise, çamaşır, vesaire daha önceden DDT talk tozu karışığı veya solüsyonundan geçilir. DDT tozu ve solüsyonunun ne şekilde hazırlanacağı (Ek-1) de gösterilmiştir.

10. Kafile ile gitmeyi arzu eden erat yola çıkarılmadan evvel gidecekleri istikametlere göre kafilekafile tertip edilir.

Kafilelerin miktarlarına göre aşağıda gösterildiği üzere sıhhi personel verilir.

a - 40 kişiye kadar olan kafilelere, 1 sıhhiye eri ve lüzumlu ilaç.

b - 40 - 80 kişiye kadar olan kafilelere, 1 sıhhiye astsubayı ve yeteri kadar ilaç.

c - 80 - 120 kişiye kadar olan kafilelere, 1 tabip ve yeteri kadar ilaç verilir.

d - 120 kişiden fazla olan kafileye, 1 tabip ve yeteri kadar ilaç verilir ve icabında 1 sıhhiye astsubayı da verilir.

Bu kafileler sağlam, hasta, hava değişimli ve yaralılarından ibaret olabilir. Bu takdirde kafilenin miktarı göz önünde tutularak tabip, sıhhiye astsubayı, sıhhiye eri ve hasta bakıcı ile yeteri alat ilaç ve malzeme verilir. (Ek-2)

11. Terhis, toplu izin vesair gibi erat sevkıyatında, erat yola çıkarılmadan önce bağlı buldukları birlik, müessese ve garnizondaki askeri hastanelerin tabip ve heyetleri tarafından sıhhi bir muayeneden geçirilir. Eğer eratin yola çıkarılacağı yerde askeri hastane ve askeri tabip yoksa lüzumuna göre hususi ve mülki tabiplerden sıhhi kurullar teşkil edilir. Bu muayene neticesinde yolculuk zahmetine dayanamıyacak zayıf, yüksek ateşli hastalar varsa tesbit edilerek tedaviden sonra gönderilmek üzere yolculuktan geri bırakılır.

12. Sevkıyat yapılacak bölgelerde, bulaşıcı hastalık salgını varsa, koruyucu olarak gerekli aşılar yaptırılır. Her hangi bir bulaşıcı hastalık yoksa, celplerde askerlik şubelerinde yalnız çiçek aşıları yaptırılacaktır. Diğer mütat koruyucu aşılar erin kıtasına iltihakından sonra tatbik edilir.

13. Sevkıyat esnasında bulaşıcı hastalık salgını görülürse tekmi erler hamam ve etüvden geçirilir. Her yerde hamam ve etüv tedariki mümkün olmayacağından bu gibi hallerde bu işi yapabilecek askeri konaklar, temizleme evleri seçilmelidir. Bunlar da yoksa vilayet ve kaza

hamamlarından belediye etüvlerinden ve temizleme trenlerinden faydalanmalıdır. Bulaşıcı hastalık zuhur etmedikçe erlerin giyeceklerini etüvden geçirmemelidir.

Trende yapılacak sevkıyatta sağlığı koruma işleri :

14. Eratın bineceği trenlerin kullanılmadan önce ve kullanıldıktan sonra ait olduğu makam, birlik, müessese, şirket veya eşhas tarafından fenni surette temizlenmesi mecburidir.

15. Temizlenen her vagonun üzerine alakalı memurlar tarafından altına günü yazılmak suretiyle (Temizlenmiştir) yazısını havi bir etiket yapıştırılır. Bu etiketi taşımayan vagonlara erleri bindirmek yasaktır. Vagonlar boşalır boşalmaz yine alakalı memurlar tarafından altına günü yazılmak suretiyle (Kirlidir) şeklinde sarı bir etiket yapıştırılır.

16. Seyahat esnasında bulaşıcı hastalık çıkan vagonların temizliği orduya aittir. Askeri tabiplerin direktifleri altında fenni temizlikleri yaptırılır. Bu gibi vagonların temizlenmeden geri çevrilmesi yasaktır. Vagonlar üzerinealakalı memurlar tarafından (Bulaşık) yazılı sarı bir etiket yapıştırılır.

17. Vagonlar iki şekilde temizlenir.

a - Günlük basit temizlik; vagonların içerisi ıslak, sabunlu bezle temizlenir.

b - Bulaşıcı hastalık zuhurunda temizlik; mevcut olan yerlerde manevra veyalavaj makinalarıyla yapılır. Lavaj makinası olmayan yerlerde, vagonlar sodalıveya küllü su ile yıkanır. Krezollü mahlüller, Formol % 40 Formoldan 30 gram bir litre suda eritilir.) veya süplümeli sularla her taraf silinir. Formol kullanılmış ise kullanmadan evvel vagonların kapı ve pencereleri açılarak hava-landırılır. Varsa DDT solüsyonundan da faydalanılır.

18. Vagonlarda böcek mevcutsa, bunlar da formol ve buharlı etüv cihazlarıyla temizlenir.

19. Binilecek her vagonda hela, el ve yüz yıkama yerleri bulunmalıdır.

20. Kış mevsiminde yapılacak sevkıyatta, erlerin ısıtma tertibatlı vagonlarda seyahat ettirilmeleri mecburidir.

21. Eratın büyük abdesse çıkacakları,el ve yüz yıkayacakları istasyonlarulaştırma makamlarınca tanzim edilen ve bir örneği de yolculuktan evvel kafiye kumandanına verilen seyrüsefer cetvellerine göre tesbit edilir.

22. Yolculuk esnasında hastalananlar olursa vakanın acil olup olmadığına göre (Askeri veya sivil) hastanesi yakın olan istasyonlardan birisinde hastalarhemen indirilerek hastanelere gönderilirler.

23. 500 kişiden fazla olan sevkıyatta katarın arkasına takarak hasta nakline elverişli bir vagon bağlanır.

24. Yaralı ve hastalardan müteşekkil kafiyelelerin sevkıyatı; bu kafiyelelerin miktarlarına göre hasta vagonu veya trenleriyle sağlanır.

25. Vagonlara istiaplarından fazla er bindirilerek izdihama sebebiyet verilmemelidir.

Kara yolu vasıtalarıyla yapılacak nakliyatta sağlık işleri :

26. Kara yolu ile yapılacak nakliyatta; vasitanın istiabından fazla er bindirilmez.

27. Yağışlı ve soğuk havalarda üstü açık kamyonlarla nakliyat yapılmaz.

28. Vasita dururken ve yürüyüşte iken ayakta er bırakılmaz ve insan bindirilmez.

29. Hayvan üzerinde duramayacak olan hasta ve yaralılar hayvana bindirilmez.

Yaya olarak yapılacak nakliyatta sağlık işleri :

30. Erleri aç karnına yürüyüşe geçirmemelidir. Sabah kahvaltısı verilemediği günlerde mutlaka sıcak çay içirilmelidir. Bir günlük yürüyüş bitmeden önce bol yemek vermelidir. Yürüyüşlerin sonuna kadar fazla sigara içilmesine müsaade edilmemelidir.

31.Yaya yürüyüşlerinde uygunsuz ayakkabı, yamalı çorap, yağsız ve buruşuk postallar, ayakların uzun müddet yıkanmaması, düz tabanlılık, kemik şekli bozuklukları, nasır gibi ayak rahatsızlıkları mani olur. Bunlara dikkat etmek lazımdır.

32. Yürüyüş yapan eratın ayaklarına çok ihtimam etmelidir. Yapılan herhangi bir yürüyüş sonunda yapılacak tedbirler şunlardır :

a - Ayakkabıların çıkarılması ve kurutulması.

b - Çorapların çıkarılması, yıkanması ve kuruduktan sonra yumuşatıncaya kadar oğulması, ek yerleri sert olmamak üzere tamiri, bunlar mümkün olmadığı hallerde çorapların temizi ile değiştirilmesi.

c - Ayakları soğuk suda yıkamak, alkollü, şaplı veya formollü su ile oğuşturmak, ayaktaki vuruş, sıyrıklık, pişikleri tedavi etmek lazımdır.

33 - Yağışlı havalarda erlerin ayakbabilirinin yüzleri ve dikiş yerleri yağlanmalıdır. Böyle havalarda erlerde esneme, gevşeklik, uykuya meyil görülürse, geri kalma başlarsa böylelerini hemen harekete geçirmeli ve geride bırakmalıdır. Çünkü bu gibi haller donma arazıdır. Bu gibiler geride kalır, düşer ve ölebilirler.

34. Molalarda, arazinin tabiatına, mevsime ve erattaki yorgunluk alametlerine bakarak hüküm vermelidir. Manalı ve yokuşlu yerler çıldıktan sonra daima mola verilmelidir. Mola yerleri, sıcaklarda gölgeli yerlerde ve soğuklarda, mahfuz yerlerden seçilmelidir. Mümkün ise molalarda erleri uyumağa, fenni yatırmağa ve neşe'li vakit geçirmek için şarkı ve türkü söyletmeğe çalışmalıdır.

35. Yürüyüş istirahatlerinde erlerin gelişi güzel yerlerde su içmelerine müsaade edilmemelidir. İçilecek su gösterilmeli ve su inzibatı temin edilmelidir. Bundan başka erlere büyük ve küçük abdest yapmağa mahsus yerler gösterilmeli ve gelişi güzel her yer pislenmemelidir.

Vapurla yapılacak sevkıyatta sağlık işleri :

36. Yaz mevsiminde erleri güvertede ve kışın da ambarlarda seyahat ettirmelidir. Yalnız erlerin sevkıyatına tahsis edilen gemilerde II ve III üncü kamaralardan dahi istifade etmemelidir.

37. Eratin sevkıyatında kullanılacak gemilerde er miktarına göre, el ve yüz yıkama yerleriyle, içilecek su tertibatı ihtiyaca göre ayırmalıdır.

38. Vapurla sevkıyatı yapılan erler sağlıklarını bozacak yerlere yerleştirilmezler.

39. Erlere vapurda seyahat ederken yetiştigi kadar münavebe ile sıcak yemek verilmelidir.

40. Erlerin bulunduğu yerleri yolcu kamaralarından ayırmalı ve yolcular arasında gezmelerine müsaade etmemelidir. (Yolcu vapurlarında seyahat edildiğine göre)

41. Kafilerde hasta ve yaralı erler de mevcutsa bunlar için kafi miktarda oturacak sedye, tezkereci eri bulundurmali, yatarak seyahat eden hastaları müsait kamaralardan istifade ettirmelidir. Kamara yoksa vapurda en müsait yerlerin tercihan hasta ve yaralıları tahsisi düşünölmeli ve yapılmalıdır.

Uçakla yapılacak sevkıyatta sağlık işleri :

42. Hasta ve yaralıların tedavisi hususunda hazar veya seferde uçak ve helikopterlerden faydalanmalıdır.

43. Uçak ve helikopterlerle her hangi bir yere sevkine lüzum görölen hastaların nakil işi hastanenin alakalı mütehassısının kararı alınarak yapılır.

Yollarda hastalanan erler hakkında yapılacak işler :

44. Yollarda hastalanan erler, kafilde tabip varsa tabip tarafından, yoksa kafiye kumandanı tarafından yolculuğa devam edip edemeyeceğine karar verilerek askeri veya sivil hastanesi bulunan bir yere kadar vasita ile nakledilerek hastaneye gönderilir. Hangi hastalıktan ve hangi hastaneye yattığına dair mürettep bulunduğu birliğin kumandanlığına ve şubesine malumat verilir.

45. Yaya yolculuğu esnasında hastalanan erlerin hastalıkları hafif ve fakatyaya olarak yollarına devam edemeyecek vaziyette iseler ve bu vaziyetleri kafiye tabibi, yoksa kafiye kumandanı tarafından tesbit edilerek gidilecek mahalle kadar vasita ile gönderilmesi temin edilir.

46. Yollarda hastalanan erlerden hiç bir suretle muhtarlık veya askerlik şubelerine hasta er bırakılmaz. Hastalanan her erin, sivil olsun asker olsun muhakkak şekilde bir tedavi müessesesine sevkı şarttır.

47. Yollarda hastalanarak hastahanelere gönderilen erlerin üzerindeki kıymetli eşya ve parası senet mukabili kafiye kumandanı tarafından eri teslim alan hastahanelere verilir. Kıta kumandanında kalacak olan senedi hasta erin karantinamemuru imza eder. Bu senedin sureti erin bağlı bulunduğu askerlik şubesine hastalık ihbarı yapılırken gönderilir. Erin üzerindeki orduya ait silah, cephane, kütüklük gibi eşyalar ise kafiye kumandanı tarafından teslim alınarak ait olduğu kumandanlığa gönderilir.

48. Yollarda hastalanan erlerin sevkıyat işlerinde sarf edilmesi lazım gelen para kafiye kumandanının yanındaki avans paradan temin edilir.

49. Sivil veya askeri hastahanelere gönderilen erler tedaviden sonra hastahanelerce kıtasına veya memleketine, sivil hastahanelerce en yakın askerlik şubesine, kıta veya memleketine gönderilmek üzere teslim edilir.

50. Kafiye kumandanları, yolda hastalanarak hastahanelere gönderdikleri erlerin mufassal künyelerini havi bir cetveli tertibat alan kumandanlığa verir.

51. Askerlik şubelerinde, askeri konaklarda, istasyon veya büyük duraklarda kafiyele içersinde hasta er bulunup bulunmadığı araştırılır ve şüpheli vakalardımuayeneden geçirilir. Hastalar hastahanelere gönderildikten sonra yolculuğa devam edilir.

Yollarda vefat edecek erler hakkında yapılacak işler:

52. Yollarda ve sevkıyat esnasında ölen erlerin, ölümü doktor raporu ile tesbit ve tevsik edildikten sonra defnine müsaade edilir.

53. Yollama ve sevkıyatta ölen erlerin teçhiz ve tekfinleri şu makamlarca yapılır. Askeri kıtalar, garnizon kumandanlıkları, yurt içi bölge kumandanlıkları, askerlik daire ve şubeleri, merkez kumandanlıkları, askeri müesseseler,askeri ve sivil hastahaneler, sevkıyat işi ile meşgul olan makamlar.

54. Yollama ve sevkıyatta vaki olacak ölümlerde, yakın bir yerde askeri veya sivil hastahane varsa tercihan ölü, ölüm sebebi tesbit ve rapor tanzim edilmek üzere bu müesseselere gönderilir. Teçhiz ve tekfinleri de bu müesseselerce yaptırılır.

55. Yakınında askeri veya sivil hastahane bulunmayan yerlerde vukubulanölümlerde, askeri tabip yoksa mahalli hükümet tabipleri tarafından ölüm sebebi tesbit ve raporu tanzim edildikten sonra 53 üncü maddedeki makamlardan biri tarafından teçhiz ve tekfin işi tamamlanarak ölü defnolunur.

56. Şüpheli ölümlerde, vakanın muhakkak şekilde askeri veya sivil hastahanelerce tetkik edildikten sonra ve otopsi raporu tanzim edildikten sonra defnine müsaade edilmelidir. Bu gibi vakalarda ölünün hastahanesi bulunan bir yere kadar nakli mecburidir.

57. Ölen er, mensup olduğu dinin icaplarına göre defnedilir. (Muhitin sağladığı imkanlar ölçüsünde)

58. Ölen erin mufassal künyesi ile birlikte, elbise ve teçhizatıyla kıymetli eşya ve parası tesbit edilir ve buna ait zabıt tutular. Elbise ve kıymetli eşyalar en yakın askerlik şubesine teslim edilecek ve bu şube de erin bulunduğu askerlik şubesine gönderecektir. Ayrıca mensup bulunduğu kıtasına malümat verilir. (Celplerde erin mensup bulunduğu askerlik şubesi, erin maaş ve diğer kıymetli eşyasını tesbit eder ve ailesine göndermeyi sağlar.)

59. Perakende olarak, hasta, zayıf, hava değişimli ve yaralılar sevk olunabilir. Grup yapılması için bunların bekletilmesi caiz değildir.

60. Hava değişimliler, zayıflar, hasta ve yaralılar sevkıyatında kafiyele ağır hasta ve yaralı olmasa bile, 25 kişilik kafiyeleden itibaren bunlara tabip, hasta bakıcı, hemşire, sıhhiye eri, tezkereci ve diğer lüzumlu ilaç, malzeme vevasıta verilir. Bu kafiyelelere bunlardan ne miktar verileceği o mahaldeki hastahane veya nekahathanenin alakalı tabipleri tesbit ederler. Kafiyeledeki en ağırhasta ve yaralı nazarı itibara alınarak ona göre bu işle mütehasıs olan bir tabip vazifelenirilir.

61. Kafiyeledeki hasta, yaralı ve zayıfların miktarı 50 ve daha fazla olduğu zaman verilecek tabip, sıhhiye astsubayı, hemşire, hasta bakıcı, diğer ilaç ve vasıtaların miktarı alakalı tabiplerce tesbit edilecek miktarda artırılır. Bunların yanlarında ilk tedavi yapacak kadar personel, vasıta ve ilaç bulundurulmasından, bu hastaları sevkeden nekahathane, hastahane baş tabip ve ikinci tabip-leri mesuldürler.

62. Miktarı 25 kişiden az olmakla beraber içlerinde ağır hasta ve yaralı bulunan kafiyelelere tabip verilmesi mecburidir. Bunu sağlıyacak hastahanenin alakalı tabipleridir.

63. Sevkıyatta yol güzargahındaki köylerde sari hastalık çıktığı haber alınırsa bu köylere uğramadan geçilir. Eğer buna imkan yoksa eratin halk ile temasına ve köy çeşmelerinden su içmelerine, katiyen mani olunur. Böyle yerlerde konaklanılmamasına dikkat edilir.

64. Serbest celbe tabi erat :

a - Celp eratı, kaza merkezlerindeki hükümet tabibine müracaat ederek muayene ve aşılarını yaptıracak ve sevk pusulasının mahalli mahsusundaki yere yapılan aşılarla, aşıların yapıldığı tarih yazılacak ve aşığı yapan tarafından açık künyesi yazılarak sevk pusulası imzalanacaktır.

b - Sevke mani geçici bir hastalığı varsa ve tek tabip salahiyeti dahilinde görülüyorsa birer haftalık istirahat ile sevk tehir edilecektir. Mevcut hastalık tek tabip salahiyeti haricinde ise en yakın sıhhi müesseselere gönderilmek üzere şubelere gönderilecektir.

c - Serbest celp emri ile doğrudan doğruya kıtalara iltihak edecek erlere, kıtalarınca (D-90) talimatı hükümlerine göre gerekli muamele yapılır.

d - Sifilitik erlerin sevkı sırasında hükümet veya belediye tabipleri tarafından sevk pusulasına mütebaki tedavinin kıtada yapılmasına dair meşruhat verilir.

e - Serbest celplerde, Vekaleti tarafından verilecek emre sağlık dairesince sıhhi hususlar ilave edilir.

III ÜNCÜ BÖLÜM

Levazım işleri :

Giydirme :

65. Celp eratı kıtalarına kadar kendi sivil elbiseleriyle gelirler. Kıtalarınca giydirilirler ve üzerlerindeki sivil eşyaları birliklerce muhafaza olunarak terhislerinde veya başka birliklere nakillerinde kendilerine iade edilir.

İaşe :

66. Hazar ve seferde toplu olarak yapılacak celp, terhis ve kıta nakillerinde askere davet edilenler şubelerince kadar kendi yiyecekleriyle beslenirler askerlik şubelerinde itibaren yapılacak iaşe dört esası ihtiva eder.

a - Yaya olarak yapılacak sevkıyatta,

b - Kara vasıtalarıyla yapılacak sevkıyatta,

c - Demiryolu ile yapılacak sevkıyatta,

d - Denizyolu ile yapılacak sevkıyatta.

67. Yaya olarak yapılacak sevkıyatta:

Celpte, yürüyüşe geçme zamanı ve pişirme malzemesi müsait ve mümkün olan hallerde, askerlik şubelerince veya askerlik şubesi bir iaşe birliği merkezinde ve iaşesi bu birlikçe temin ediliyorsa bu birliklerce erlere sıcak yemek verilmek suretiyle yürüyüşe geçirilir. Mümkün olmayan hallerde azık verilir. Öğle ve akşam yemekleri için güzerğahta sıcak bir yemek ile bu kafiye iaşe edecek kabiliyette birlik mevcut olduğu halde (Askerlik şubelerince o birliğe evvelden haber vermek ve her türlü tedbirleri evvelden almak ve aldirmek suretiyle) sıcak yemekler veya yarı sıcak yemek, yarı azıkla (Öğle yemeği sıcak, akşam yemeği azık veya tamamen azıkla iaşeleri) temin edilir.

Terhiste, terhis yapan birlik ve müesseselerce celpte olduğu gibi iaşeleri temin edilir.

Öğle yemeği zamanına kadar köyüne varacak erler için sabah çorbasından başka ayrıca bir istihkak verilmez.

68. Kara vasıtalarıyla yapılacak sevkıyatta :

Celpte iaşe, yaya olarak yapılan sevkıyattaki esasların aynıdır.

Seferde celp eratı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu yolu ile temin olunur. Kara yolculuğundan sonra bir demiryolu yolculuğu da yapılacaksa azık hesabında tren bekleme ve hareket saatlerinin de gözönünde bulundurulması lazımdır.

Seferde celp eratı Milli Müdafaa Mükellefiyeti kanunu yolu ile temin edilen malzemelerden istifade edilerek askerlik şubelerince iaşe edilirler.

69. Demiryollarıyla yapılacak sevkıyatta:

Sevk makamlarınca, mutfak vagonu temin edilebilecek hallerde bu vagona pişirilecek sıcak yemek ile yoldaki iâşe temin olunur.

Vagon temin edilmediği hallerde, eratın yanına (Celpte askerlik Şubeleri veya misafir oldukları iâşe birliklerince, terhiste terhisi yapan iâşe birliklerince) ihtiyat olarak bir günlük normal istihkak kadar azık verilir. Tren yolculuğundaki iâşe güzergahındaki askeri konaklar veya birliklerce açılacak olan iâşe istasyonlarında sıcak yemek verilmek suretiyle yapılır. Herhangi bir sebep- le bu istasyonlarda sıcak yemek verilemediği hallerde ihtiyat azıktan faydalanılır. Eksilen miktar bu istasyonlarda ikmal edilir.

70. İâşe istasyonlarında, bir defada 1000 kişiye kadar sıcak yemek verebilecek kabiliyette mutfak edevatı, karavana, çatal, kaşık ve mümkün olan hallerde aş kabı hazır bulundurulur.

71. Eratın yanına verilecek ihtiyat azık, celpte birliğe iltihakında, terhiste demiryolunu takip edecek ilk karayolu yolculuğunda erlerin iâşelerine sarf edilir, Kara yolculuğu yapmıyacak erattan ihtiyat azık geri alınmaz.

72. Demiryolculuğu mütaakip, denizyolu yolculuğu yapılacaksa erata ayrıca ihtiyat azık verilmez, yanındaki azık, denizyolu ihtiyat azığını teşkil eder. Denizyolunu takip edecek ilk karayolu yolculuğunda eratın iâşesine sarf edilir.

73. Denizyolu ile yapılacak sevkıyatta:

a - Denizcilik bankası vapurlarıyla yapılacak sevkıyatta, Denizcilik bankası T.A.O. ile yapılacak anlaşma ve protokol esasları mucibince vapurlarda geçecek günlerin iâşesi sıcak yemek verilmek suretiyle Denizcilik Bankasınınca temin olunur.

b - Anlaşma yapılmadığı zamanlarda, vapurlardaki mutfak teşkilatından istifade mümkün olduğu hallerde, kafilye bir iâşe ekibi refakat ettirilir.

c - Hususi şahıslara ait gemilerde yapılacak sevkıyatta iâşe, a ve b fıkralarındaki esaslar çerçevesinde tanzim edilir.

d - Her üç suretle mümkün olmayan hallerde, azıkla iâşeleri temin edilir.

74. Celp eratının sabah çorbaları, karayolculuğunda kıtalarına iltihaklarına kadar yiyecekleri, demiryolu ihtiyat azığı, askerlik şubelerince veya misafir oldukları iâşe birliklerince verilir. Erler demiryolundan sonra bir konaka misafir edilmeden tekrar kara yolculuğu yapacaklar ve bu yolculuk bir günden fazla sürecekse, seyahat müddetine göre yiyecekleri azık askerlik şubeleri veya misafir oldukları iâşe birliklerince verilecektir. Askeri bir konaka misafir edilirse askeri konaklarca verilecektir. Demiryolundan sonra denizyolculuğu yapılacaksa ve denizyolu vasıtalarında iâşe azıkla yapılacaksa bu azıklar ve denizyolundan sonra yapılacak bir günden fazla kara yolculuğuna ait yiyecekler askeri konaklar veya bu vazifeyi yapan birliklerce temin edilir. Terhis eratının sabah çorbaları, kara yolculuğunda köylerine kadar yiyecekleri, demiryolu ihtiyat azığı terhis yapan iâşe birliklerince verilir. Erlerin demiryolundan sonra yapacakları kara ve deniz yolculuklarında iâşeleri için terhis yapan birlik veya askeri, konaklarca celpte olduğu muamele yapılır.

75. Erata verilen sıcak yemek veya azık ve ihtiyat istihkaklar sabah, öğle, akşam kaydıyle istihkak ilmühaberlerine yazılır. Hangi günden itibaren iâşeye müstahak oldukları da ayrıca belirtilir.

76. Celp ve terhis emirlerinde, hangi demiryolu duraklarında iâşe istasyonu açılacağı ve deniz vasıtalarında iâşenin ne suretle temin olunacağı (Sıcak yemek veya azık) bir madde ile belirtilir.

77. Eratın hangi gün ve hangi saatte ve kaç erle iâşe istasyonuna varacağı, en az 24 saat evvel alakalılarca ve kafile kumandanınca iâşe istasyonlarındaki askeri konaklara veya bu işle vazifeli birlik kumandanlıklarına telle bildirilir. Trenin varma saatlerinde her hangi bir değişiklik olursa derhal malûmat verilir. Bu hususun titizlikle takip ve tatbikından alakalılar mesul ve bu yüzden vakı olacak zararı ödemekle mükelleftirler.

78. Deniz yolculuğunda vapurun mutfağından istifade suretiyle sıcak yemekle iâşe yapılması lazım geldiğinden yiyecek maddelerinin vapurun uğradığı iskelelerden alınmasını temin için mevzu hükümler dairesinde kafile kumandanına yetecek kadar avans para verilir. Bununla beraber iâşe maddelerinin alınması, istenilen iskelenin bulunduğu askerlik şubesi veya alakalı askeri ve sivil makamlara daha evvelden bildirilmek suretiyle lüzumlu iâşe maddelerinin mahalli satınalma komisyonu vasıtasıyla satınalma kanunu hükümleri dairesinde, parası kafile kumandanındaki avans paradan ödenmek suretiyle satın alınarak tesellüme hazır bulundurulması temin edilir.

79. Kara yolculuğunda erata verilecek azığın hesabında, gün tayin edilmeyen hallerde motörlü vasıtalar için 300 Km. canlı vasıtalarda 30 Km. bir gün itibaredilir. Tarifesi muayyen vasıtalarda tarifelere göre ayarlanır.

80. Perakende yapılan celp, terhis, vazife, hava değişimli, ile gönderilen eratın yollarda işeleri azık ile temin edilir. Azık temin edilmeyeceği zamanlarda bedeli verilir.

81. Serbest celp sisteminde işe :

a - Hazarda serbest celp sistemi tatbik edildiği zamanlarda, eratın aynen işesi mümkün olmayacağından bedel verilmek suretiyle işeleri temin olunur.

b - Davete icabet eden erlerin, köy mahalle ve kur'a numaraları yazılarak evvelden askerlik şubelerince hazırlanacak isim bordrolarında tahakkuk ettirilen işe bedelleri isimleri hizasına yazılır ve şubeye müracaatlarında en az iki kişilik bir heyet muvacehesinde kendilerine verilir. İki kişilik heyet bulunmazsa mahalli malmüdürlüklerince heyetteki noksan personel ikmal olunur.

c - Celp eratına verilecek istihkak ilmühaberlerine, kaç günlük bedel verileceği (Para tutarları gösterilmek suretiyle) ve işeye müstahak oldukları tarih kayıt edilir.

IV ÜNCÜ BÖLÜM

Sevkiyat işleri :

82. Celp, terhis, toplu izin, perakende er ve diğer her türlü sevkiyatı teminle vazifeli asker sevkiyat teşkilatının hazarda kuruluş ve yerleri şöyledir:

Erkanıharbiyei Umumiye Riyaseti Ulaştırma DairesiBaşkanlığı	Ankara
1 nci Ulaştırma Bölge Kumandanlığı	İstanbul
Sirkeci Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
H. Paşa Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
İzmit Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Eskişehir Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Ankara Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Samsun Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
2 nci Ulaştırma Bölge Kumandanlığı	İzmir
Afyon Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Balıkesir Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Bandırma Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Çanakkale Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
6 nci Ulaştırma Bölge Kumandanlığı	Ankara
İskenderun Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Kayseri Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Konya Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
8 inci Ulaştırma Bölge Kumandanlığı	Sivas
Sivas Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	
Diyarbakır Ulaştırma Kısım Kumandanlığı	

Erzincan Ulaştırma Kısım Kumandanlığı

Erzurum Ulaştırma Kısım Kumandanlığı

83. Askeri sevkıyat makamlarının yetkileri:

Ulaştırma Kısım Kumandanlıkları; bir katar tertibini icap ettirmeyen demiryolu nakliyatını ve bir vapur tahsisini icap ettirmeyen denizyolu nakliyatını sağlar.

Ulaştırma Bölge Kumandanlığı; bir katardan fazla katar tertibini icap ettirmeyen demiryolu nakliyatını ve bir vapur tahsisini icap ettirmeyen denizyolu nakliyatını sağlar.

Erkanıharbiyei Umumiye Riyaseti Ulaştırma Dairesi; Ulaştırma bölge ve kısım kumandanlıklarının yetkileri dışında kalan her türlü nakliyatı sağlar.

84. Erat sevkıyatı; aşağıdaki nakliyat sistemleriyle sağlanır.

a - Karayolu sevkıyatı

b - Demiryolu sevkıyatı

c - Denizyolu sevkıyatı

d - Havayolu sevkıyatı

Karayolu sevkıyatı:

85. Tren ve vapurla sevkıyatı mümkün olmayan yerlerde karayolu sevkıyatı kaide olarak karayolu nakil vasıtalarıyla yapılır. Ancak, 30 kilometreye kadar olan yolculuklar yaya olarak yaptırılır. Aşırı soğuk ve sıcak gibi hava ve iklim şartları müsaadesizliği seyahata güçlük ve sağlık tehlikesi yaratacağı varit görülen ahvalde, 5 Km. den fazla yolculuklar dahi karayolu vasıtalarıyla yapılır.

86. Tabip raporu ile yürüyemeyeceği sabit olan zayıf, yaralı, hava değişimli ve hastahaneden taburcu olarak yerlerine iade edilenler hiç bir sebeple yaya yürütülmezler.

87. Karayolu vasıtalarından her hangi birinin seçilmesi keyfiyeti, yol durumu ile ilgilidir. Her çeşit karayolu vasıtasının bulunduğu ve işlediği yerde otobüs tercih edilir. Otobüs işlemiyen yerlerde, mahallin en büyük askeri makamı tarafından verilecek karar ile en emniyetli karayolu nakil vasıtası seçilir.

88. Nakil vasıtalarının tedarikinde o cıvardaki askeri müessese ve birliklerin nakil vasıtalarından istifade etmek ciheti araştırılır. Eğer müessese ve birliğin nakil vasıtaları pek meşgul ve istifade mümkün görülüyorsa sivil nakil vasıtalarından ücretle (Taşıma masraflarından) vasita tutulur. Bu vasıtaların tedarikinde, garnizon kumandanlığı, jandarma kumandanlığı, belediye vemahallin en büyük mülkiye makamları alakadar olur ve gerekli yardımlarda bulunur.

Eratın vasıtalara bindirilmesi, sevk talimnamelerinin personel naklinde uzun ve kısa mesafeli nakliyat için koyduğu kapasitenin dışına çıkılmamasından, emniyet tertibatının alınmasından kafiye kumandanları mesuldür. Er nakli için tahsis edilecek veya ücretle tutulacak vasita miktarı er mevcuduna göre hesaplanmalıdır.

89. Perakende erlerle, serbest seyahati arzu eden erlere, rayiç üzerinden yol masrafı verilerek sevk edilir. Rayiç miktarı belli olmadığı hallerde kilometre başına 10 kuruş hesabıyla yol ücreti ödenir.

90. Karayolu sevkıyatı her hangi bir demiryolu ve denizyolu nakliyatından sonra geliyorsa yani gönderen birlik ve müessese tarafından nakil vasıtası tedariki mümkün değilse, bu takdirde tutulacak nakliyat vasıtalarının ücreti kafiye kumandanına bu maksatla verilen avans paradan ödenir. Bu sebeple her kafiye kumandanı ne miktarda eri nereye götüreceğini bildirir cetveli ve bunun için de lüzumu kadar avans parayı önceden almış olmalıdır. Münferit ve serbest nakliyat- ta askerlik şubelerinden muayyen tarifeli vasıtaların bulunduğu yere kadar ve muayyen tarifeli vasıtalarından sonra kıtalarına kadar olan nakliyat için ere verilen nakil ücreti kilometresiyle birlikte terhisinde de olmak üzere sevk puslasına askerlik şubelerince yazılır. Askerlik şube reisleri tarafından tasdik edilir.

91. Karayolu sevkıyatı için gereken tahsisat birlik ve müesseseler tarafından vaktinde E.U. Rs. Ulş. Dairesinden istenir.

92. Seferberlik ve fevkalade hallerin ilanında, seferberlik talimatı hükümleri dairesinde, icabında yaya olarak sevkıyat yapılır. Bu takdirde (Orduda sıhhati koruma talimatı) esasları gözönünde tutularak hareket edilir.

Demiryolu sevkiyatı :

93. Erler hazar ve seferde kaide olarak (c) vagonlarıyla nakil edilirler. (c vagonu 3. sınıf yolcu vagonudur)

94. Seferde ve fevkalade hallerde, (c) vagonları kafi gelmediği takdirde (k) vagonlarıyla da sevkiyat yapılabilir. Ancak, (k) vagonlarının hava frenli, aydınlatma tertibatlı olması ve mevsim kış ise ısıtma tertibatını haiz bulunması milli müdafaa vekaletinden müsaade istihsal edilmesi şarttır.

İklimi müsait olan güney ve batı bölgelerinde fevkalade hallere inhisar etmek ve yukarıdaki esaslara sadık kalmak şartıyla da (k) vagonlarıyla sevkiyat yapılabilir.

95. Birlik müesseselerde toplu ve perakende er sevkiyatı sevkiyat talepleri aşağıdaki esaslar dahilinde yapılır.

a - Celp, terhis ve toplu izin gibi er sevkiyatında, sevk isteyen birlik ve müesseseler (Celp, terhis sevk talep cetveli örnek - 419) tazmin ederler.

(1) Celp nakliyatında, askerlik şubelerinin sevk taleplerine göre tanzim edilecek olan sevkiyat talep cetvelleri, celp emrinde bildirilen celbin başlama tarihinden bir ay önce, E. U. Ulaş. Dairesinde bulundurulur.

(2) Terhis sevkiyatında; (Yalnız bağlı birlikleri için), Kolurdu ve müstakil birlik kumandanlıkları, yurt içi bölge kumandanlıkları, E. U. Riyaetinin ve Kara Kuvvetleri Kumandanlığının hususi Daire Reislikleri (Bağlı birlik ve müesseseleri için) Hava ve Deniz Kuvvetleri Kumandanlıkları tarafından tanzim edilecek olan sevkiyat talep cetvelleri terhis emrinde bildirilen zaman içinde E. U. Ulaş. Dairesinde bulundurulur.

(3) Toplu izin ve diğer toplu er sevkiyatında, bir ve ikinci bentlerde belirtildiği şekilde hareket edilir.

(4) Celp, terhis, toplu izin ve diğer toplu er sevkiyatı talep cetvellerini alan, E. U. Ulaş. Dairesi celbin tarihinden 10 gün önce ve terhis emrinde belirtilecek olan güne göre tertip ve temin edeceği trenlerin numaralarını hareke gün ve saatlerini sevkiyat talebinde bulunan birlik ve müesseselere bildirilir.

b - Perakende er sevkiyatında, sevkiyat isteyen birlik ve müesseselere perakende personel sevk talep cetveli (Örnek - 402) tanzim edilir. Sevkiyatın istendiği günden en az üç gün evvel en yakın Ulaş. Bölge veya Kısım kumandanlıklarında bulundurulur.

Perakende personel sevkiyat talep cetvelini alan ulaştırma bölge ve kısım kumandanlıkları, cetveldeki taleplere göre tertip ve temin edeceği trenlerin numaralarını, hareket gün ve saatlerini havi perakende personel sevkiyat talep cetvelini (Örnek - 408) tanzim eder ve sevkiyat talebinde bulunan birlik ve müesseselere gönderir.

c - (a ve b) fıkralarında geçen 402, 408, 419 numaralı cetveller talimatnamenin sonuna eklenmiş olup ne şekilde tanzim edileceği arkalarında yazılı açıklamada belirtilmiştir.

d - Ulaştırma makamları, sevkiyat talebinde bulunan birlik ve müesseselere nakliyata ait sevkiyat talep cetvellerini göndermekle beraber, icabında mümkün olan hallerde keyfiyeti telgraf, telefon veya diğer seri muhabere vasıtalarıyla bildirirler.

e - Sevkiyat talebinde bulunan birlik ve müesseseler ulaştırma makamlarından sevkiyat gününü bildirir telgraf, telefon veya tebliğ cetvellerini almadıkça erleri hareket ettirmemelidirler.

f - Celp, terhis, toplu izin ve perakende er sevkiyat talep cetvellerindeki gösterilen miktarların doğruluğundan talebi yapan birlik ve müessese amirleri mesuldürler. Miktarlarının yanlış bildirilmesinden mütevellit fuzuli ödemelere sebep olanlara bu masraflar tanzim ettirilir.

Denizyolu sevkiyatı :

96. Birlik ve müesseselerde yapılması istenecek büyük ve küçük ölçüdeki er sevkiyatı için demiryolu sevkiyatında bildirildiği şekilde örnek 402, 408, 420 cetveller doldurulur.

Ancak, birlik ve müesseseler için yapılan sevk talepleri, sevkiyatın istendiği günden bir ay evvel alakalılarca ulaştırma makamlarında bulundurulur.

Sevk taleplerini alan ulaştırma kumandanlıkları, en kısa bir zamanda Denizcilik Bankası veya acentalıklarıyla temas ederek istenilen günde ve iskelede vapur bulundurulmasını sağlar. Durumu sevk talebinde bulunan birlik ve müesseselere bildirir.

97. Liman durumu dolasıyla rıhtımlara yanaşamayan, açıkta demirleyen vapurlarda kafilere bindirme ve indirme için mahalli liman teşkilatında bulunan deniz vasıtalarından istifade lüzumu halinde Ulş. Kumandanlıklarınca kafilere iskeli ve limana girişinden 24 saat önce kafilere mevzuat ile birlikte, gerekli vasıtaların cins ve adedi, ulaştırma kumandanlıkları; mevcut olmayan yerlerde, askerlik şubelerine tarafından liman reisliklerine bildirilir. Bu talebin yerine getirilmesi için liman reisliği ile devamlı temas edilir.

98. Eratin vapurlarda yerleştirilme işi; mevcut ise, ulaştırma kumandanlıkları yoksa kafilere kumandanlarının nezareti altında ve vapur kaptanının vereceği direktiflere göre gemi mürettebatı tarafından sağlık işleri bölümünde yazılı hususlar gözönünde tutularak yapılır.

99. Vapurların içerisinde her türlü inzibati tedbirlerin alınmasında, vapur kaptanının vereceği direktifler dahilinde cereyanından kafilere kumandanı mesuldür.

Erlere mevsime göre gemideki korunmalarından gemi kaptanı ve dolayısıyla kafilere kumandanları mesuldürler.

Gemideki erlerin can emniyetinden doğrudan doğruya gemi kaptanı mesuldür.

Havayolu sevkıyatı:

100. Hazarda daha ziyade ağır yaralılarla, ağır hastaların ve derhal müdahale edilmesi icabedenlerin gereken yerlere sevkıyatında hava tercih edilir.

101. Havayolu ile gönderilmesi icabeden hasta ve yaralıları için birlik ve müesseseler tarafından yapılacak sevkıyat talebi, E.U.Ulş. Dairesine bildirilir.

E.U.Ulş. Dairesi, Hava Kuvvetleri Kumandanlığı, Devlet ve hususi hava yollarıyla temas ederek bu sevkıyatı sağlar.

Umumi hususlar :

102. Sevkıyat talepleri, yukardaki maddelerde yazılı olduğu gibi yapılır. Acele hallerde ise şifre veya açık telgrafla da yapılabilir.

Celp ve terhis sevkıyatı gibi büyük ölçüdeki sevkıyatta açık telgrafla sevkıyat talebinde bulunup bulunmayacağı her defasında verilecek emirlerde belirtilir.

103. Erlere sevkıyatında, çeşitli nakliyat sistemlerinden mümkün olduğu hallerde bunların en iktisadi olanı tercih edilir.

104. Bir çeşitten diğerine intikal etmek suretiyle yapılacak sevkıyatta, alakalı ulaştırma makamlarınca birbirleriyle anlaşarak koordine edilir. Bu gibi sevkıyatta yapılacak aktarmalar dolayısıyla erler istasyon veya iskelelerde lüzumlu yere bekletilmeyecek şekilde önceden gerekli tertipler alınmalıdır.

105. Her hangi bir sebeple nakliyat vasıtasını kaçıran erler ilk gelecek nakliyat vasıtasıyla gönderilir. Bu erler ilk gelecek vasıta ile gönderilmeyecek kadar çok ise sevklerini sağlamak üzere miktarları, en yakın ulaştırma kumandanlıklarına bildirilir. Bu gibi erlerin sevklerine kadar barındırılarak perişan olmamaları mahalli garnizon kumandanlıklarınca, yoksa mülki makamlarca temin edilir.

106. Kendilerine tahsis edilmemiş olan vasıtalara binmiş olan erler geliş güzel yerlerde indirilmezler. Birlik veya konak teşkilatı bulunan yerlerdeki makamlara teslim edilirler.

107. Nakil vasıtalarının içinde her türlü inzibati tedbirlerin alınmasında kafilere içinde en yüksek rütbeyi haiz olan kafilere kumandanı mesuldür.

108. Sevk edilecek erlerin gidecekleri yerlere ve mevcutlarına göre kafilere teşkil edilir. Bu kafilere sağlık işleri bölümünde yazılı sağlık ekiplerinden başka; biri kumandan olmak üzere aşağıdaki fıkralarda bildirilen subay, astsubay ve yardımcı er verilir. Yardımcı erler birlik ve müesseselerin en münevver, dürüst ve temiz ahlaklı erlerinden seçilir. Bu erlere silah ve teçhizat verilmez.

a - 40 ere kadar olan kafilere, kafilere kumandanı olarak bir astsubay, birer veya bir kıta çavuşu, bir er.

b - 80 ere kadar olan kafilere, kafilere kumandanı olarak bir astsubay, bulunmazsa kıta erbaşı ve üç er.

c - 120 ere kadar olan kafilelere, katile kumandanı olarak asteğmen, üsteğmen rütbesinde bir subay, bir erbaş ve dört er.

d - 120 erden fazla olan kafileler için, katile kumandanı olarak bir Yzb., yeteri kadar subay, astsubay ve 25 ere bir yardımcı er verilir.

109. Katile kumandanlarının bilmesi, yola çıkmadan evvel katile erlerine öğretilmesi ve yolculuk esnasında tatbiki icabeden hususlar şunlardır:

a- Karayolu sevkıyatında, bütün nakil vasıtalarının belirli emniyet mesafeleriyle birbirlerini takip etmeleri ve yekdiğerini gözden kayıp edecek kadar uzaklaşmamaları gerektir. Her hangi bir kaza vukuunda müşterek yardım esasır. Bu gibi tedbirlerin alınmasında ve seyrüsefer esasları dahilinde vasıtaların muayyen süratten fazla sürat yapmamalarının temini hususunda katile kumandanınazım ve müeşsir olmalıdır.

Seyahat esnasında bir vasıtada arıza olduğu zaman diğerlerinin de durarak bu arızayı müştereken gidermeleri ve bu yapılmadıkça ayrılmamaları icabeder. Bu gibi vaziyetlerde tamir işi uzun zamana ihtiyaç gösteriyorsa, arızalı vasıtadaki erler mümkünse emniyeti bozmamak şartıyla diğer sağlam vasıtalara taksim edilir. Aksi halde katile kumandanı duruma göre diğer bir vasita tedarik etmek veya mevcut vasıtalara fazla sefer yaptırmak suretiyle sevkıyatı sağlar.

b - Demiryolu sevkıyatında, trenin hareketinden en az 10 dakika evvel hererin kendisine tahsis edilen yere yerleşmiş olmasına, dikkat edilir. Kimsenin dışarda kalmaması için bir defa daha kontrol edilir.

Duraklaması 10 dakikadan az olan istasyonlarda erler vagonlardan inerek dışarda dolaşamazlar. 10 dakikadan fazla duraklamalarda su içmek ve küçük ihtiyaçlarını görmek için katile kumandanının müsaadesiyle inerler.

Erlerin istasyon hududu dışına çıkması yasaktır. Bunun için icabeden tedbirler alınır. Katile kumandanının müsaadesiyle inmiş olan erler ikinci kampana veya verilecek işaret ile yerlerine dönmüş olmaları lazımdır. Bütünerlerin yerlerini aldıklarına ve dışarda kimse kalmadığına kanaat getirdikten sonrakatile kumandanı trene biner.

c - Denizyolu sevkıyatında, iskelelerin durumuna (Vapur iskeleye yanaştığına veya açıkta bulunduğuna) göre erlerin vapurun hareketinden 1-4 saat evvel iskelede tertiplenmiş bulunması, nihayet yarım saat evvel vapurda yerlerini almış olmaları lazımdır. İndirme iskelelerine varıştan yarım saat önce, inceklerle bunlara kumanda edecekler hazır bulunurlar.İnecek olan bu kafilere ait isim listeleri tetkik edilir. Ve her erin hazır olup olmadığı tekrar kontrolden geçirilir. Böylece Kimsenin yanlışlıkla vapurda kamamasına ve bir şeyin unutulmamasına dikkat edilir. İnecek olan katile, yolcuların gelip geçmesine engel olmayacak yerlerde, vinçlerin ve hamalların çalıştıkları yerlerin dışında toplanarak bir daha gözden geçirilir. Vapurun iskeleye yanaşmasına 15 dakika kala, muntazam bir surette iniş merdiveni olarak tahsis edilen merdivenin yanına gelirler. Merdiven atılıp sıra gelince düzenli ve tam sezizlik içinde ve katile kumandanının vereceği emir ve direktif dahilindeve süratle vapuru terk ederler.

Erlerin inme iskelelerinden gayri iskelelerde inip harice çıkarak gezmelerine hiç bir surette müsaade edilmez.

d - Bütün nakil vasıtalarına istiabından fazla er bindirilmez ve ayakta seyahat ettirilmmez. Karayolu vasıtalarında yolculuk esnasında ayağa kalkmasına müsaade edilmez.

Yolculuk esnasında, nakil vasıtaları memurlarının sözlerine itiraz edilmez, işlerine karışılmaz, vazife yaptıkları ve oturdukları yerlere gidilmez, onlarla konuşulmaz ve bu vasıtalarının alat ve edevatı karıştırmaz.

Nakil vasıtalarına, harekette iken binilip inilmez ve kapılardan başka yerlerden girilip çıkılmaz. Seyahat esnasında er kendisine tahsis edilen yerlerden başka yerlere gitmez. Ve düzeni bozacak harekette bulunmaz.

Nakil vasıtalarının merdivenleri ve basamakları üzerinde kapılarda, geçit aralıklarında, kapaklar üzerinde, sahanlıklarda, tamponlarda, dümen zinciri üzerinde, kaptan köprüsünde, baskıcı ve şöför yerlerinde, vagon damlarında, direklerde durulmaz ve oturulmaz. Peronlarda demiryoluna ve rıhtımlarda sahile bir buçuk metreden daha fazla yaklaşılmaz.

Duran veya bir kaç bölüme ayrılmış olan bir trenin vagonları arasından veya bir vagonun karayolu vasıtasının altından geçilmez. Demiryolu rayları ve makasları içinde yürünmez. Manevra hatları arasında dolaşılmaz, vinçlerin hareket sahası dahilinde bulunulmaz.

Nakil vasıtalarının dışarı sarkılmaz, kol ve bacak çıkartılmaz, kapılara, pencerelere, korkuluklara dayanılmaz. Harekette iken kapılar açılmaz, basamaklar üzerinde yürünmez ve bilhassa karayolu ve demiryolu nakil vasıtalarından dışarıya yanmış sigara atılmaz.

Ulaştırma vasıtalarının üzerine yazı yazılmaz. Öteye beriye çamaşır ve saire asılmaz, musluklar açık bırakılmaz, gemi sandallarına girilmez ve eşya doldurulmaz. Görülmesi lazım seyrüsefer işaretlerini örtecek ve muhabereye mahsus telleri bozacak surette süslenmez.

Nakil vasıtalarının emniyetle hareketlerini sekteye uğratabilecek şekilde mendil fener vesaire sallanmaz. İzinsiz fener, lamba, mum ve ateş yakılmaz. Düdük ve ısıık çalınmaz, bağırlmaz.

110. İstasyon ve iskelelerde yol göstermek, intizam ve inzıbatı temin etmek için ulaştırma ve kafil kumandanlarının, garnizon kumandanlarına müracaatında subay ve er gönderilmek suretiyle yardım yapılır.

111. Yurdumuzun savunması gibi önemli bir vazifeyi üzerine almış ve alacak olan erlerimizin her türlü ihtiyaç ve istirahatlerini sağılıyarak seyahatlerinin yapılmasına matuf sevkıyat işlerinin yukarda belirtildiğı şekilde ve noksatsız yerine getirilmesinden bütün askeri ve mülki makamlar derece derece mesuldürler.

112. Bu Talimatname Resmi Gazete ile neşri tarihinden itibaren mer'iyete girer.
